

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Facilis Et Succincta S.S. Canonum Doctrina

Pirhing, Ehrenreich

Dilingæ, 1690

Titvlvs XXII. De Clericis peregrinis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61641](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61641)

Clericali nudati, & ipso facto privati sint, & nec tonsuram, nec habitum Clericalem, sub pœna ferendæ excommunicationis, deferre possunt, *c. uni. b. t. in 6.* cum in tali casu non remaneant personæ Ecclesiasticæ, sed Laici sicut, quod de illis, qui in sacris constituti bigamiam contrahunt, dici non potest. Ordinatos vero bigamorum, si scienter bigamos ordinaverunt, potestate & officio conferendi Ordines, quos bigamis contulerunt, sunt privandi, prout colligitur ex *c. super eo 2. b. t.*

Potest autem Summus Pontifex in omni bigamia, & quoad omnes Ordines ac dignitates Ecclesiasticas dispensare, cum hoc impedimentum bigamiæ non sit introductum jure Divino, sed tantum jure Ecclesiastico: & quamvis Apostolus Paulus videatur hoc jus introduxisse, statuit tamen hoc non auctoritate Divinâ, sed præcisè ut Episcopus. V. g. conferendo legem Ecclesiasticam, in qua Pontifex dispensare potest, non quidem qualibet de causa, cum tali constitutioni

Apostolicæ major debeat reverentia, & propterea in *c. 2. b. t.* dicatur, non licere (id est de facili) cum bigamis dispensare, sed ex causa valde gravi. Episcopi autem in bigamia quidem similitudinaria etiam ad altiores Ordines dispensare possunt, si bigamiales pœnitentiam egerint, & laudabilem postmodum vitam duxerint, uti sumitur ex *c. 1. & 4. de Cler. conjug. junct. Gloss. V. ex indulgentia*, præsertim si religionem ingredi velint. *c. 2. junct. Gloss. V. castitatem de Cler. conjug.* non possunt tamen, nec ad minores Ordines, aut primam tonsuram, vel beneficium simplex dispensare cum veris aut interpretativis bigamis, prout etiam declarasse dicitur S. Congregatio Concil. cum nulli legatur, hæc quoad bigamos tales, concessa Episcopis dispensandi licentia: & quamvis Prælati regularibus propter specialia privilegia multa sæpius dispensandi cum suis Regularibus potestas concedatur, ordinariè tamen excipitur impedimentum bigamiæ.

TITVLVS XXII

DE CLERICIS PEREGRINIS.

Peregrinorum Clericorum nomine illi intelliguntur in *b. t.* qui extra suas dioceses nonnunquam peregrinantur, aut vagantur, & horum locorum ordinariis plerumque ignoti sunt: de his, utrum ad ministrandum in Ordinibus admittendi sint, plura quidem in prioribus tribus hujus tituli *c. c.* statuuntur,

quorum aliqua nullius amplius usus sunt, observandum tamen hodie circa illos, quæ breviter à Trident. statuuntur *sess. 23. c. 16. de reform.* ut sine commendatiis aut testimonialibus sui ordinarij litteris, quibus de Ordinibus susceptis testimonium feratur (quæ litteræ communiter *Formata* dicuntur) & de motibus,

bus, vita, & doctrina sapius commendantur, ad divina mysteria non admittantur, cum sine talibus (saltem *Formatis*) merito suspecti esse possint, quamvis sub juramento etiam probare velint, hos vel illos ordines à se susceptos, cum qualitates extrinsecæ, uti est in his vel illis Ordinibus constitutum esse, non tam ju-

ramento, quam aliis indiciis, testibus, v. g. litteris authenticis probari debeant. De quibus peregrinis Clericis etiam illud in Trident. statuitur, *sess. 22. in decreto de observand. in celeb. miss.* ut irreverentia vitetur, singuli in suis diocesis interdican, ne cui vago aut ignoto Sacerdoti Missas celebrare liceat.

TITVLVS XXIII.

DE OFFICIO ARCHIDIACONI.

Quæ hoc & sequentibus Titulis, de officio Archipresbyteri, de officio Sacristæ, & Custodis, de variis eorum functionibus dicuntur, non tam ex jure communi, quam ex communi praxi cuiuslibet Diocesis desumi debent, ubi nomina quidem dignitatum harum, personatum, & officiorum penes Capitulares Canonicos supersunt, functiones verò pleræque ab aliis præstantur. De jure tamen communi loquendo, sit

§. I.

De Archidiacono, & an habeat dignitatem & jurisdictionem?

Archidiaconus de jure communi antiquo ille censetur, qui primus Diaconorum ex officio suo curare debet, ut alii ritè suo munere fungantur; & hinc aliis Ecclesiæ ministris imperare poterat, eos instruens ad Altaris ministerium, bona Ecclesiæ administrare, dispensare, & Vicarius Episcopi in omnibus erat perpetuus & intitulus: hodie tamen pleræque hæc, juxta particulares Ecclesiarum

consuetudines, à Vicario generali Episcopi expediuntur: qui Vicarius datus ab Episcopo dicitur, & spirituales tantum jurisdictionem habet, cum alter perpetuus, natus, & intitulus Vicarius Episcopi sit, cujus jurisdictio à lege habetur; alterius verò jurisdictio immediatè ab homine, ab Episcopo scilicet provenit, à quo ad Episcopum appellari non possit, cum sit unum idemque tribunal utriusque, sicuti potest ab Archidiacono, qui inferius quidem, proprium tamen tribunal habere censetur.

Est autem Archidiaconatus de jure communi propriè dicta dignitas Ecclesiastica (præminentia scilicet conjuncta cum jurisdictione) *c. 1. & 7. h. t.* quamvis enim Archipresbyter ratione Ordinis Sacerdotalis sit major Archidiacono, cum hic ex jure antiquo communi tantum Diaconatus Ordinem habere debeat, major tamen est Archidiaconus Archipresbytero ratione jurisdictionis in foro externo ordinariæ, quam nullam in foro exteriori habet de jure communi

Archi-